

Opgave 5 Belastingverhoging

De regering van een land discussieert over mogelijkheden om het bestaande overheidstekort terug te dringen. Een van de opties is het verlagen van de algemene heffingskorting bij de inkomstenbelasting, dat levert € 2 miljard extra autonome belastinginkomsten op. Econoom Maria Kempes onderzoekt deze optie, waarbij ze uitgaat van een gesloten economie.

Kempes beweert: “Op basis van tabel 1 blijkt dat de nominale daling van het bbp groter is dan de nominale daling van de algemene heffingskorting. Dat is het gevolg van de multiplierwerking.”

- 2p **20** Leg de bewering van Kempes uit. Bereken daarvoor eerst de grootte van de multiplier van de algemene heffingskorting.

Kempes: “Ik verwacht dat de verlaging van de algemene heffingskorting leidt tot een afname van het bbp en dat na verloop van tijd de economie een nieuw evenwicht bereikt bij een rente van 5,6% en een stabiele inflatie van 1,3%. Dit analyseer ik met behulp van het IS-MB-GA-model zoals getoond in figuur 1.”

- 2p **21** Leg de verschuiving langs de GA_0 -curve uit.

- 2p **22** Leg uit dat de GA-curve zal verschuiven over de tijd.

De gewenste verbetering van het overheidssaldo is mede afhankelijk van het rentebeleid van de centrale bank. Kempes concludeert: “Als de centrale bank de rente op 8% had gehouden, zou de overheid extra moeten bezuinigen om uiteindelijk de beoogde verbetering van het overheidssaldo te realiseren.”

- 2p **23** Leg de conclusie van Kempes uit.

Econoom Gabriel Tango uit kritiek op de Keynesiaanse visie in het model van Kempes. Tango stelt: “Als je een monetaristische visie had gehad, zou de centrale bank de rente niet zo ver hoeven te verlagen om haar doelstelling te behalen.”

- 2p **24** Leg de stelling van Tango uit. Betrek de helling van de IS-curve in je antwoord.

Tabel 1 enkele uitkomsten van het model

rente	aanpassing algemene heffingskorting (in miljarden)	overheids- bestedingen (in miljarden)	consumptie (in miljarden)	bbp (in miljarden)
8%		100	180	330
8%	-2	100	177	327
5,6%	-2	100	178,5	330

Figuur 1 grafische weergave van het IS-MB-GA-model

